

ترجمه غیر رسمی

کمیته حقیقت یاب سازمان ملل متحد در مورد جمهوری اسلامی ایران: ایران تلاش‌های خود را برای سرکوب زنان و دختران در دومین سالگرد اعتراضات سراسری تشدید کرده است.

ژنو 23 شهریور 1403 (۱۳ سپتامبر ۲۰۲۴) - کمیته مستقل بین‌المللی حقیقت یاب در مورد ایران امروز در یک روزرسانی هشدار داد که دو سال پس از آغاز اعتراضات «زن، زندگی، آزادی» که به دنبال مرگ غیرقانونی ژینا مهسا امینی ۲۲ ساله در بازداشت شکل گرفت، دولت ایران تلاش‌های خود را برای سرکوب حقوق بنیادین زنان و دختران و نابودی باقی‌مانده‌های فعالیت‌های زنان شدت بخشیده است.

ژینا مهسا در تاریخ 22 شهریور 1401 (سپتامبر ۲۰۲۲) توسط «گشت ارشاد» ایران در تهران به اتهام عدم رعایت قوانین مربوط به حجاب اجباری بازداشت شد. مرگ او در بازداشت در 25 شهریور (۱۶ سپتامبر) همان سال موجی از اعتراضات را در پی داشت که به سراسر کشور گسترش پیدا کرد.

در طول دو سال گذشته، با وجود کاهش اعتراضات گسترده، مقاومت مداوم و بی‌وقفه زنان و دختران همچنان نشان‌دهنده این است که آنها همچنان در سیستمی زندگی می‌کنند که به آنها به‌عنوان "شهروندان درجه دوم" نگاه می‌شود. از فروردین 1403 (آوریل ۲۰۲۴)، مقامات دولتی اقدامات سرکوبگرانه خود را از طریق برنامه‌ای به نام "طرح نور" افزایش داده‌اند و نقض حقوق بشر علیه زنانی که از حجاب اجباری سرپیچی می‌کنند را تشویق و تایید کرده‌اند.

نیروهای امنیتی الگوهای پیشین خشونت از جمله ضرب و شتم، لگد زدن و سیلی زدن به زنان و دخترانی که به‌نظر می‌رسد از قوانین و مقررات اجباری حجاب پیروی نمی‌کنند، را تشدید کرده‌اند. این موضوع در ویدیوهای متعددی که توسط کمیته حقیقت‌یاب (FFM) بررسی شده، تایید شده است. همزمان، مقامات دولتی نظارت تجسسی بر رعایت حجاب را در هر دو حوزه عمومی و خصوصی، از جمله در وسایل نقلیه، از طریق افزایش استفاده از فناوری‌های نظارتی مانند پهپادها، تقویت کرده‌اند.

در میان این تشدید خشونت‌ها، «لایحه حجاب و عفاف» در مراحل نهایی تایید در شورای نگهبان ایران قرار دارد و احتمال می‌رود که به زودی نهایی شود. این لایحه مجازات‌های شدیدتری را برای زنانی که حجاب اجباری را رعایت نمی‌کنند، در نظر می‌گیرد که شامل جریمه‌های مالی سنگین، حبس طولانی‌تر، محدودیت در فرصت‌های شغلی و تحصیلی و ممنوعیت سفر است.

این به‌روزرسانی همچنین نگرانی شدید خود را نسبت به الگوی جدید صدور احکام اعدام برای فعالان زن، از جمله برخی از اعضای اقلیت‌های اتمیکی و مذهبی ایران، پس از محکومیت آن‌ها به جرایم امنیت ملی ابراز کرد. طی دو سال گذشته، مجازات اعدام و دیگر احکام کیفری داخلی، به‌ویژه آن‌هایی که به امنیت ملی مربوط می‌شوند، به‌عنوان ابزارهایی بازدارنده برای ارباب ایرانیان از اعتراض و ابراز عقیده آزادانه استفاده شده‌اند. این روند بر خانواده‌های قربانیان اعتراضات، روزنامه‌نگاران، مدافعان حقوق بشر و دیگر منتقدان دولت تاثیر گذاشته است.

این به‌روزرسانی تاکید کرد: «پاسخگویی معنادار برای نقض‌های فاحش حقوق بشر و قوانین بین‌المللی، از جمله جنایات علیه بشریت، برای قربانیان و بازماندگان، به‌ویژه زنان و کودکان، دور از دسترس است.»

«بدون ایجاد بازدارندگی برای دولت در رابطه با افزایش موارد نقض حقوق بشر علیه زنان و دختران، نمی‌توان به طور واقع‌بینانه امیدوار بود که قربانیان و بازماندگان بتوانند به‌طور جامع و معناداری به حقوق بنیادین و آزادی‌هایی که حق آن‌هاست و جمهوری اسلامی ایران موظف به رعایت آن‌هاست، دسترسی‌یابند.»

کمیته حقیقت‌یاب بار دیگر از دولت ایران می‌خواهد فوراً تمامی اعدام‌های معترضان را متوقف کرده و یک توقف موقت در استفاده از مجازات اعدام با هدف لغو آن ایجاد کند؛ تمامی افرادی که به‌طور خودسرانه در چارچوب اعتراضات از آزادی محروم شده‌اند، به‌ویژه زنان و کودکان، را فوراً و بدون قید و شرط آزاد کند؛ و تمامی سیاست‌ها و اقدامات نهادی سرکوبگرانه که به منظور سرکوب زنان و دختران و تداوم خشونت و تبعیض علیه آنان، از جمله لایحه «حجاب و عفاف» طراحی شده‌اند را متوقف کند.

با توجه به ناتوانی دولت ایران در پاسخگو کردن عاملان [جنایات] و گسترش مصونیت از مجازات، که در سراسر ایران برای نقض فاحش حقوق بشر و جرایم تحت قوانین بین‌المللی، از جمله جنایات علیه بشریت، حاکم است، کمیته حقیقت‌یاب از کشورهای عضو سازمان ملل متحد می‌خواهد که تلاش‌های خود را برای تضمین حقوق قربانیان و خانواده‌های آنان در دستیابی به عدالت، حقیقت و جبران خسارت افزایش دهند.

این به‌روزرسانی اظهار داشت: «کشورها باید همچنان وضعیت زنان و دختران در جمهوری اسلامی ایران را در اولویت بالای دستور کار بین‌المللی قرار دهند.» کمیته حقیقت‌یاب با اشاره به دومین سالگرد اعتراضات شهریور 1401 (سپتامبر ۲۰۲۲)، از کشورها خواست تا عاملان جنایات علیه زنان و دختران را که در چارچوب جنبش «زن، زندگی، آزادی» رخ داده است، تحت پیگرد قانونی قرار داده و مجازات کنند. این اقدامات باید در دادگاه‌های داخلی کشورهای مربوطه و بر اساس اصل صلاحیت جهانی و بدون محدودیت‌های آیینی انجام شود. کمیته همچنین از کشورها خواست تا روند بررسی درخواست‌های پناهندگی را تسریع کرده و ویزاهای بشردوستانه به قربانیان نقض حقوق بشر، به‌ویژه افرادی با جراحات جدی یا کسانی که با آزار و اذیت شدید مواجه هستند، به‌خصوص زنان و کودکان، ارائه دهند.

به روزرسانی را [اینجا](#) بخوانید.

پیشینه: شورای حقوق بشر سازمان ملل متحد **UN Human Rights Council** در تاریخ ۳ اذر ۱۴۰۱ کمیته حقیقت‌یاب در مورد جمهوری اسلامی ایران را تاسیس نمود تا به تحقیق درباره تمامی موارد نقض حقوق بشر گزارش شده مربوط به اعتراضات آغاز شده در ۲۵ شهریور ۱۴۰۱، به‌ویژه در رابطه با زنان و کودکان بپردازد. در دستور کار این کمیته ارائه یک به‌روزرسانی شفاهی به شورا طی یک گفتگوی تعاملی در پنجاه و سومین جلسه (خرداد، تیر و مرداد ۱۴۰۲) و ارائه گزارش جامع از یافته‌های خود در طی گفتگوی تعاملی در پنجاه و پنجمین جلسه (اسفند ۱۴۰۲) قرار دارد. این کمیسیون از اعضای ذیل تشکیل شده است: سارا حسین (در مقام ریاست)، شاهین سردار علی و ویویانا کرسیتیویک.

[اطلاعات بیشتر در رابطه با کار کمیته حقیقت‌یاب](#)

جهت اطلاعات بیشتر و درخواست‌های رسانه‌ای لطفاً با تاد پیتمن مشاور رسانه‌ای سازوکارهای تحقیقاتی شورای حقوق بشر todd.pitman@un.org و تلفن همراه: +41 76 691 1761 یا با پاسکال سیم، کارگزار

رسانه‌ای شورای حقوق بشر simp@un.org تماس بگیرید.